

(वीर सहिदहरूको संस्मरणमा कीर्तिपुर, काठमाडौँबाट प्रकाशित)

जि.प्र.का.दर्ता नं ५८/२०६३

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

एउटै लक्ष्य एउटै सार
मानव बेचबिखनको अन्त्य
हाम्रो साभामा सरोकार

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

वर्ष १३, अंक ३०, पृष्ठ-६ ने.सं. ११३७ कछला थतः त्रयोदशी वि. सं. २०७३ कार्तिक १८ गते शुक्रबार NOV. 2016 मूल्य रु. ५।-

पाँगा र कीर्तिपुरमा नेपाल सम्बत् मनाइयो

पाँगा

कीर्तिपुर । नेपाल सम्बत् ११३७ नयाँ वर्ष देश भर विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाउने क्रममा काठमाडौँको पाँगा र कीर्तिपुरमा पनि भव्यताका साथ मनाइयो ।

पाँगामा यसवर्ष विष्णुदेवी महिला समूहको आयोजनामा नयाँ वर्ष प्याली कीनपा ९ नमस्वा टोलबाट निकालिएको थियो ।

नमस्वा टोलमा स्वागत र सगुन प्रदान गरी निस्केको प्याली

पाँगा परिक्रमा गरी पुनः नमस्वामा पुगी सभामा परिणत भएको थियो । सभामा प्रमुख अतिथि भन्ने पन्नाचार्य (पञ्ज बहादुर महर्जन) ले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले नेपाल सम्बत् ११३७ र शुभ-दीपावलीको अवसरमा सबै नेपाली जनतामा सुख शान्ति होस् भनी कामना गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा न्हूदँ मूल समारोह समिति नमस्वाका अध्यक्ष

कीर्तिपुर

धनमान महर्जनले नमस्वा टोलका ज्येष्ठ नागरिक सदस्यद्वय पञ्ज बहादुर महर्जन र मिश्रीमाया महर्जनलाई दोसल्ला ओढाई सम्मान गरिएको थियो । त्यस अवसरमा आर्थिक, भौतिक सहयोगी, सहभागी संघसंस्था, सांस्कृतिक वाद्यवादनहरूलाई मायाको चिनो, प्रशंसापत्र प्रदान गर्नुभएको थियो । सोही क्रममा नगद रु. १० हजारभन्दा माथिकालाई दोसल्ला सहित प्रशंसापत्र र नमस्वा धिमे प्रशिक्षकहरू चन्द्र बहादुर महर्जन,

भूवन महर्जन, ज्ञान बहादुर महर्जन, इन्द्र बहादुर महर्जन र बेखाबहादुर महर्जनलाई पनि कदरपत्रबाट सम्मान गरिएको थियो ।

सहभागी महिला समूहहरूमध्ये न्हूजः आमा समूह दिउखेल र सांस्कृतिक बाजामा महर्बा दाफा खलः उत्कृष्ट घोषित भएका थिए भने मण्डलामा ढोकासी र स्वागत द्वारमा धुसी टोल उत्कृष्ट भएका थिए ।

क्रमशः पृष्ठ ६ मा

चोभार कीर्तिपुरमा विस्व शान्ति पुजा हुने

कीर्तिपुर । जलविनायक सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिको आयोजनामा चोभारमा मञ्जुश्री प्रतिमा स्थापनाको लागि आज कार्तिक १९ गतेबाट ५ दिन विश्व शान्ति पूजा हुने भएको छ । मञ्जुश्री प्रतिमा निर्माणमा थप गति दिने उद्देश्यले विश्व शान्ति पूजा गर्न लागेको नेपाल पर्यटन बोर्डमा एक पत्रकार सम्मेलन गरी सो जानकारी दिइएको हो ।

पत्रकार सम्मेलनमा वितरित प्रेस विज्ञप्ति अनुसार

मञ्जुश्रीको प्रतिमा ३३ फिटको ढुंगाको ३ करोड रुपैयाँको लगानीमा निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको उल्लेख गरेको छ ।

ललितपुर खोकना निवासी मूर्तिकार चन्द्रश्याम डंगोलको नेतृत्वमा निर्माणाधीन सो प्रतिमा यही चैत्र महिनामा प्रतिस्थापना गर्ने लक्ष्य रहेको जनाइएको छ ।

क्रमशः पृष्ठ ६ मा

अठारौँ विविध भाषा साहित्य सम्मेलन सम्पन्न

थिमी । अठारौँ विविध भाषा साहित्य सम्मेलन तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम सोमबार मध्यपुर थिमीको तुलानीमा सम्पन्न भयो । हरेक वर्ष नेपाल संवत्को पहिलो दिन मध्यपुर नपाका विभिन्न टोल र स्थानमा हुँदै आएको सम्मेलनको अठारौँ

श्रृङ्खलाको उद्घाटन स्थानीय ज्येष्ठ नागरिक सन्तबहादुर कुर्छेप्राजापतिले गर्नुभएको थियो । सम्मेलनमा बोल्दै नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान विजुक्छे (रोहित)ले कृत्रिम नागरिकहरूलाई

क्रमशः पृष्ठ ३ मा

दाफा महोत्सव चालू

ललितपुर । नेपाल मण्डल टेलिभिजनको आयोजनामा संचालित दाफा महोत्सव ललितपुर लगनखेलस्थित ललितपुर मलमा चालू छन् ।

नेवारी मौलिक संस्कृति दाफा वाद्यवादन र त्यससँग सम्बन्धित सांस्कृतिक धरोहर संरक्षण गर्ने हेतुले आयोजित दाफा खलःहरूले भाग लिइरहेको आयोजकले जनाएको छ ।

हरेक हप्ताको शुक्रबार र शनिबार २ दिन दिनको २ बजेदेखि ६ बजेसम्म ४ वटा समूहको प्रस्तुति गरिन आयोजकले जनाएको छ ।

६ महिनासम्म संचालन हुने सो महोत्सवमा कीर्तिपुर र पाँगाका दाफा खलःहरू पनि सहभागी भएका छन् ।

सो दाफा महोत्सवको उद्घाटन राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी कार्तिक १२ गते ललितपुर मलमा गर्नुभएको थियो ।

सांस्कृतिक विद्वत् सत्यमोहन जोशीले त्यस अवसरमा कार्यक्रमको औचित्यमाथि प्रकाश पार्नुभएको थियो भने नेपाल मण्डल च्यानलका पत्रकार श्रीकृष्ण महर्जनले संचालन गर्नुभएको थियो ।

नेक्रायुसंघ ६ नम्बर प्रदेश समिति गठन

दैलेख । नेपाल क्रान्तिकारी युवा संघ केन्द्रीय समितिको आयोजनामा दैलेखको राकम बजारमा कार्तिक ९ गते ६ नम्बर प्रदेश स्तरीय भेला सम्पन्न भयो ।

भेलामा नेपाल मजदुर किसान पार्टीका केन्द्रीय सचिव सुनिल प्रजापतिले देशको सन्तुलित विकासका निम्ति प्रदेश र प्रादेशिक सरकारको परिकल्पना गरिएको बताउँदै स्रोत-साधन र जनसंख्याको सन्तुलित वितरण हुने गरी हिमाल, पहाड र तराईसहितको १४

प्रदेशको पक्षमा नेमकिपा रहेको स्पष्ट पार्नुभयो ।

देश संघीयतामा गएपनि पूँजीवादी व्यवस्था रहेसम्म बहुमत कामदार जनताको हित नहुने प्रष्ट पार्दै उहाँले समाजवाद नै कामदार वर्गका जनताको मुक्तिको बाटो हो भन्नुभयो ।

देशको प्राकृतिक स्रोत-साधन र जनशक्तिको उपयोग हुने उत्पादनमूलक उद्योगको विकासमा आजसम्मका सरकारले ध्यान नदिएको बताउँदै उहाँले युवाहरूलाई स्वदेशमै रोजगारी दिनुपर्ने

बताउनुभयो ।

देशमा हुने प्रगतिशील आन्दोलन र क्रान्ति रोक्न युवाहरूलाई विदेश पठाइरहेको हो भन्दै केन्द्रीय सचिव प्रजापतिले युवाहरूलाई विदेश पठाउँदैमा क्रान्ति रोकिने छैन भन्नुभयो ।

नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य नन्दबहादुर शाहीले नेक्रायुसंघको सक्रियताले देश र जनताको हित र नेमकिपाको गन्तव्य नजिकिने बताउनुभयो ।

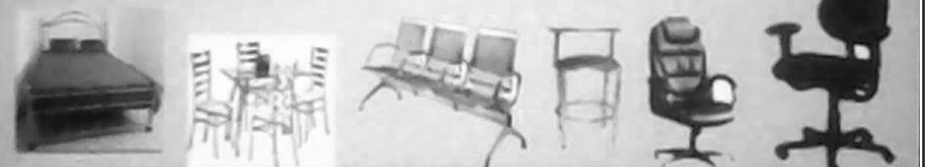
क्रमशः पृष्ठ ६ मा

Ashok Lal Shrestha
Mob. 9851043623

Anand Maharjan
Mob. 9841270529

Bishnudevi Balkumari Enterprises Pvt. Ltd.

Kirtipur -12, Panga, Ph: 01-4333523

Remember us for : All kinds of Steel & Metal Chairs, Table, Rack, Sofaset, Bed, Cupboard & Parts.

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक ३०, २०७३ कार्तिक १९ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेस्कटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

मुखर्जी नेपाल भ्रमण कहिँ नभएको जात्रा, हाँडीगाउँ

भारतीय राष्ट्रपति प्रणव मुखर्जीको ३ दिने नेपाल भ्रमण आज सम्पन्न गर्दै भारत फिर्ता हुँदैछ । कार्तिक १७ गते १२:३० बजे त्रिभुवन विमानस्थल टेकेदेखि नै अघोषित कर्फ्यू सरह नेपाल सरकारले रणनीति बनायो ।

राष्ट्रपतिको भ्रमणमा बिदा दिने चलन बन्द गर्ने परिमार्जित गरिसकेपछि फेरि छिमेकी राष्ट्र प्रमुखको भ्रमणमा सार्वजनिक बिदा दिइने निर्णयको सर्वत्र विरोध र आलोचना गरेको मसी नसुकदै सुरक्षाको दृष्टिले यातायात थप्प र पैदलयात्री समेत रोकेर लम्पसारवाद भएको चरित्र देखायो ।

सरकारको लम्पसारवादी चरित्रले शक्तिशाली राष्ट्रका राष्ट्र प्रमुख विदेशी गरिव जनताप्रति उत्तरदायित्वबाट च्युत भएकोले या त भारतीय दादागिरी नाकाबन्दी र सीमा अतिक्रमण गर्ने भारतीय बिस्तरवादको चर्को विरोध हुने डरले शान्ति सुरक्षा दिएको भनेमा अत्युक्ति नहोला ।

देश र जनताप्रति उत्तरदायी भएको भए साधारण जीवन र सर्वसाधारणबीच वाह वाह हुन्थ्यो र सामान्य सुरक्षाले पनि सम्मान पाउँथ्यो ।

कहिँ नभएको जात्रा हाँडीगाउँमा गजुर उल्टो राखी जात्रा गरेभैं विमानस्थलमा हवाई उडान र आगमन बन्द, सडकमा सवारीसाधन बन्द र सर्वसाधारण पैदल हिँड्न बन्द गरेर तमासा देखाउन किन आवश्यक भयो ?

लोकमान्वारे यति धेरै चर्चा किन ?

- विवेक

राष्ट्रपतिका मानव अधिकारसम्बन्धी सल्लाहकार सुशील प्याकुरेलले भनेका थिए - 'लोकमानले एउटा पक्षलाई छाँडी छाँडी कारबाही गरिराखेका छन्, उनको विरोधमा कोही बोल्न सक्दैनन् । अख्तियारले समानान्तर सरकार चलाइरहेको छ । काकीलाई उतैको (भारत) को आशीर्वाद प्राप्त छ । उनले कसलाई टेने ? उनलाई नियुक्ति गर्ने बेलामा हामी तत्कालीन राष्ट्रपति रामवरण यादव समक्ष गएर नियुक्त नगर्न दबाव दियौं । राष्ट्रपतिले पनि त्यस्ता प्रतिगामीलाई म कुनै हालतमा पनि अख्तियारमा जान दिन्न भनेका थिए तर त्यसको भेलिपल्टै उनको नियुक्ति भयो । खिलराज रेग्मीले हतारमा उनलाई नियुक्त गरेका हुन् ।'

प्याकुरेलले कनकमणि दीक्षितलाई साक्षा यातायातको अध्यक्षको हैसियतले अकुत सम्पत्ति आर्जन गरेको आरोपमा पक्राउ परेको प्रसङ्गमा का.रोहितसितको भेटमा २०७३ जेठ ५ गते उक्त कुरा बताएका थिए । परोक्ष रूपमा उनले एमालेका नेता कार्यकर्ताहरूलाई लोकमानले नियत बस दुःख दिन थालेको संकेत गरेका थिए । उनले प्रसंग जोड्दै भनेका थिए- २०६८ सालमा साक्षा यातायातले वीरगञ्जको आफ्नो नाउँमा रहेको जग्गा बिक्री गर्‍यो । त्यसबेला बोर्ड सदस्य रहेको सबैलाई पुर्जी काट्दै छ । कानुन मन्त्रालयका उपसचिवमा कार्यरत (एमाले नजिक) लाई समेत पुर्जी काट्ने तयारी गरिरहेको छ । वर्षौंसम्म लोकमानको विरुद्ध शासक दलका कसैले खुला विरोध गर्ने आँट गर्न सकेनन् । उनलाई नेका, एमाले र माओवादीले भागबण्डामा नियुक्त गरेका थिए । उनको नियुक्त शासक दलहरूको लागि आफ्नै खुटामा बच्चरो हानेको सावित भयो अर्को भाषामा भष्मासुरलाई वरदान । जनताको विरोध छुँदाछुँदै नेका, एमाले र माओवादीले भारतकै निर्देशनमा उनको नियुक्त गरेको त्यसबेला चर्चा नचलेको होइन । उनलाई नियुक्त गरेर उनबाट जे आशा गरेका थिए शासक दलहरूले त्यो पाउन सकेनन् । माओवादी शिविरमा भएको भ्रष्टाचार, सरकारमा गएर अनियमित ढङ्गले कमाएको अकुत सम्पत्ति छानबिन नहोस् भनी सायद उनीहरूले

चाहेका थिए । उनीहरूको त्यो इच्छा लोकमानबाट पूरा भएन । उनले कतिलाई पूर्वाग्रहले पनि कारबाही गरेका होलान् त्यो आफ्नो ठाउँमा छ । राजाका भक्त जनआन्दोलनका दमनकारी उनलाई किन नेका, एमाले र माओवादीले भागबण्डामा नियुक्त गरे ? लोकमानको विरुद्ध महाभियोग लगाउने दलहरूले सबभन्दा पहिले विदेशीको निर्देशनमा लोकमानलाई नियुक्त गरेकोमा प्रायश्चित्त गर्दै माफी मागनुपर्ने जनताको माग छ ।

लोकमानलाई दलहरूले अख्तियार प्रमुख बनाएपछि उनको घमण्ड निकै बढ्यो । उनले सर्वोच्च न्यायालयलाई समेत टेने छोडे । उनी व्यवस्थापिका-संसदले बोलाएको बैठकमा समेत गएनन् । संविधानको आधारमा गठित एउटा संस्थाका प्रमुखले न्यायपालिकाको म्याद तामेल गर्न नदिएर न्यायपालिकालाई नै हाँक दिए । म्याद तामेलको विषयलाई लिएर एक जना तामेलदार र वडा सचिवलाई सर्वोच्च अदालतले कारबाही गर्नेसम्मको आदेश दिनपर्ने अवस्था आयो । न्यायिक इतिहासमा यो विरलैमात्र पाइने घटना हो । उनीदेखि नेताहरू यति डराए कि उनको विरुद्ध महाभियोग पारित हुने सुनिश्चितता छैन । लोकमानको पक्षमा अमरेश कुमार सिंह र भारतीय राजदूत रणजित रे खुलमखुला लागिरेको हुँदा अब दुई वटा सम्भावना देखिन्छ - पहिलो महाभियोग प्रस्ताव निर्णयार्थ प्रस्तुत हुने दिन नेका, एमाले र माओवादीका सांसदहरूलाई विदेश भ्रमण पठाएर प्रस्तावलाई असफल पार्न सक्छ । दोश्रो, महाभियोग प्रस्ताव पारित हुने केही समयअघि लोकमानले राजीनामा दिनसक्छन् जसरी अविश्वासको प्रस्ताव निर्णयार्थ पेश हुनु केही समयअघि केपी ओलीले आफ्नो पदबाट राजीनामा गरे ।

राजाको निरंकुशताको विरुद्ध २०५९ सालबाट सुरु भएको प्रतिगमनविरोधी आन्दोलन २०६२ सालमा उत्कर्षमा पुग्यो । आन्दोलनको अन्तिम चरणमा १९ दिनसम्म आमहडताल भयो । त्यसबेला शान्तिपूर्ण आन्दोलनरत दलहरूले सबै निजामति कर्मचारीसमेतलाई आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सहयोग गर्न अपिल गरेका थिए । आन्दोलनको पक्षमा निजामती कर्मचारीहरू आफ्नो जागिरलाई बाजी राखेर आन्दोलनमा होमे । त्यसबेला लोकमानसिंह कार्की मुख्य सचिव थिए । लोकमानले आन्दोलनमा भाग लिने धेरै कर्मचारीहरूलाई दुःख दिए । सबैलाई थाहा छ, कार्की आन्दोलन दबाउने मुख्य भूमिकामा बस्ने मध्ये एक हुन् । आन्दोलनको सफलतासँगै उनलाई कारबाही गर्नुपर्ने थियो तर शासक दलका नेताहरूले उनलाई कारवाहीको सट्टा अख्तियारजस्तो महत्त्वपूर्ण पदमा नियुक्त गरे । उनलाई नियुक्त गर्न नेका, एमाले, एमाओवादी र मधेसी दलहरूको सहमति थियो । विभिन्न आयोग प्रमुखहरू भागबण्डाको आधारमा नियुक्ति भएका थिए । भागबण्डाबाट नियुक्ति हुने क्रममा लोकमानको नाम आउनेबित्तिकै चर्को विरोध पनि भएको थियो । मानव अधिकारवादीहरू, विभिन्न समूह राष्ट्रपतिसम्म पुगेर रोक्ने कोसिस समेत नभएको होइन ।

संविधानसभा विघटन भएपछि संविधानसभाको निर्वाचन गर्नको लागि बहालवाला प्रधान न्यायाधीशलाई मन्त्रिपरिषद्को अध्यक्ष बनाउने भारतको प्रस्ताव भए पनि माओवादीले औपचारिक रूपले त्यसलाई अगाडि बढाए । भारतको मुख्य उद्देश्य न्यायपालिका माथि को जनविश्वासलाई ध्वस्त पार्नु थियो । बहालवाला प्रधानन्यायाधीशलाई मन्त्रिपरिषद् बनाएपछि न्यायपालिकामाथिको विश्वास गिर गयो । कार्यपालिका र न्यायपालिकाको प्रमुख एकै व्यक्ति भए । त्यसबेला व्यवस्थापिका-संसद पनि थिएन । त्यसले शक्ति सन्तुलनको स्थिति बिग्रन गयो । अहिले सर्वोच्च अदालतदेखि जिल्ला अदालतसम्मका न्यायाधीशहरू भागबण्डामा नियुक्ति गर्दैछन् । भागबण्डामा नियुक्त न्यायाधीशहरूले स्वतन्त्र न्यायपालिकाको गरिमालाई बचाउन सक्दैनन् ।

एमाले र माओवादीका १५७ जना सांसदहरू मिलेर कार्कीविरुद्ध महाभियोग दर्ता

गरे । महाभियोग दर्ता भए पनि प्रस्ताव पारित हुनको लागि चाहिने दुईतिहाइ मत पाउन काङ्ग्रेसको समर्थनविना सम्भव छैन । नेका अहिले धुलमुल अवस्थामा छ । महाभियोगको पक्षमा जाने कि विपक्षमा भन्नेमा उसले निर्णय गर्न सकेको छैन । गगन थापा, धनराज गुरुङजस्ता सांसदहरू महाभियोगको पक्षमा मतदान गरी छिट्टै किनारा लगाउनुपर्ने पक्षमा छन् भने रामशरण महतजस्ता केही नेताहरू हतार गर्न नहुने पक्षमा छन् । त्यसको अर्थ नेपाली कांग्रेस लोकमान प्रकरणलाई सहज अवतरण गर्ने पक्षमा छन् । सहज अवतरणको अर्थ कार्कीको राजीनामा ।

अब प्रश्न उठ्छ जनआन्दोलन दबाउन मुख्य भूमिका निर्वाह गर्ने लोकमानलाई किन दलहरूले सिफारिस गरे ? वास्तवमा लोकमानको मात्रै दोष देख्नुभन्दा जेलमा पर्ने व्यक्तिलाई अख्तियार प्रमुख बनाउने दलहरू नै त्यसको लागि दोषी छन् । लोकमानले सर्वोच्च अदालतको म्यादसमेत टाँस्न नदिई कर्मचारीहरूलाई फिर्ता पठाउनु कानुनी राज्यको उपहास थियो भने संसदले बोलाउँदासमेत उपस्थित नहुनु संविधानकै अपमान थियो ।

संविधान र कानूनभन्दा माथि कोही रहन सक्दैन । संविधान र कानूनविपरीत कार्य गर्ने जो कोही सजायको भागी हुन्छ । तर लोकमानसिंह कार्कीको विषयमा यति प्रचार हुनुको पछाडि निश्चय पनि केही रहस्य छ । प्रधानमन्त्री प्रचण्ड भारत भ्रमणको बेला गरेको २५ बुँदाले नेपालको सार्वभौमिकतामा गम्भीर असर परेको हुँदा त्यसको विरोधमा आन्दोलन गर्नुपर्ने जनमत बढ्दै गएको बेला कतै त्यस देशघाती कदमलाई ओभरेलमा पार्न यो विषयलाई आवश्यकताभन्दा बढी चर्चामा ल्याइएको त होइन ?

संविधान संशोधनबारे अहिलेसम्म एमाले तयार छैन । एमालेलाई संविधान संशोधनमा तयार पार्न लोकमानको विषय उठाइएको हुनसक्छ । संविधान संशोधन र महाभियोगको लेनदेन भयो भने आश्चर्य मान्नुपर्ने छैन । भारतले एमालेमार्फत महाभियोग दर्ता गर्न लगाएर संविधान संशोधनको चाल चालेको हुनसक्छ । यदि त्यसो भयो भने देश थप जटीलतामा फस्नेछ ।

चोभारको कार्तिक मेला

काठमाडौं उपत्यका भित्र बुङ्गमतिमा आर्यावलोकितेश्वर, ललितपुरमा षसर्पन लोकेश्वर, काठमाडौंमा अमोधपास लोकेश्वर, नाला भक्तपुरमा सृष्टिकान्ता लोकेश्वर, कीर्तिपुर चोभारमा आनन्दायी लोकेश्वर गरी पाँच लोकेश्वरहरू छन् ।

यसमध्ये श्री आनन्दायी लोकेश्वरलाई लोकनाथ, आदिनाथ, चोभा चः, आदि नामले प्रसिद्ध छन् । यसलाई ग्रह दशा, भय, रोगबाट मुक्त पार्ने, दीर्घायु, धन धान्ने, कार्यसिद्धि, आदि बर दिने देवताको रूपमा पुजीने गरिएको छ ।

भक्तजनहरूले महिना महिनामा अष्टमीका दिन उपोसध व्रत बसी सप्तविद्यानोत्तर सत्व पुजा गरी, ध्वजा पताका, भाँडाकुँडा, गरगहना, आदि चढाउने गरी आएको छ । यो मन्दिरको विभिन्न भागमा हालसम्म पनि रहेको देखिएको छ ।

चोभार

चोभार एउटा परापूर्व कालदेखि बस्ती बस्दै आएको उपत्यकाको उच्च स्थानको बस्तीहरू मध्येको एक हो । पूर्वमा प्रभावती तीर्थ नख्खु खोला, पश्चिममा अदभूतशक्ति दाहिनी अग्नी रुपिनी माता विष्णुदेवीको मन्दिर, उत्तरमा चारुमति चिःखु खोला, बागमती खोला र सुलक्षण तीर्थ, दक्षिणकालीमा ऋद्धिसिद्धिदायक मंगलमूर्ति श्री जलविनायकले घेरिएको काठमाडौंबाट करिव ४/५ किमी दक्षिणमा रहेको छ ।

स्वयम्भू पूराण अनुसार द्यापर युगको अन्त्यमा महामञ्जुश्रीले चन्द्रहास खडग प्रहार गरी कच्छपाल पर्वतलाई दुई टुक्रा पारी पानी पठाइएपछि यो डाँडाको नाम कपोतल पर्वत कच्छपा गिरी नामले मञ्जुश्रीका उपासक, उपासिकालाई बस्ती बसालेको भन्ने छ । धेरै वर्ष पहिले नेपाल शुप्रभा नगर (थानकोट) राजधानी भएको बानासुरको राज्यमा महेन्द्र दमनासुर र कच्छपासुर भन्ने दुई छोरा र प्रभावती नाम गरेकी एक छोरी थिइन । यिनी बहिनीलाई जलक्रिदा गर्न कक्षपासुर सुती दह बनाई दिएका थिए । प्रभावतीले सानैदेखि श्रीकृष्णका छोरा प्रद्युमनलाई बरण गरेका थिए ।

पौराणीक कथा अनुसार महादेवलाई काम बाण प्रहार गरेकोले रिसाई कामदेवलाई भष्म गरिदिएको र रतिको बिलौनाले त्रेतायुगमा कृष्णका छोरा प्रद्युमनसँग प्रभावती भई मिलन हुने बरदान पाए अनुसार प्रद्युमन र प्रभावतीको विवाह भएको र उनीहरूको लागि श्रीकृष्णले चक्र प्रहार गरी कच्छपासुरलाई छेदन गरी पानी पठाई बस्ती बसालेको र यो कच्छपको शरीर पछि पवित्र भएकोले यस चोभारलाई कर्मगिरी कच्छपाल पर्वत पनि भनि आएका छन् । चक्र अडेकोलाई चक्रतीर्थ पनि भनि आएको छ ।

जात्रा पर्व

यो उपत्यकाको दह बस्ती योग्य भएपछि चोभारको गल्छीबाट पानी बगाएपछि पूर्व प्रभावती नख्खु खोलाको दोभान पश्चिम वागमती किनारामा रहेको बालकमारी देवी नजिक उत्तर सुलक्षण तीर्थ, बागमतीबाट बगि आएको जोडिने त्रिवेनी ठूलो तीर्थ हो । यसलाई प्रभातीय तीर्थ र जयश्रीतीर्थ पनि भनिन्छ । यसै तीर्थमा देउताको मूर्ति फेला परेपछि यस देवतालाई चैत्रशुक्ल अष्टमीको दिन बाजागाजाका साथ चोभारमा लागि बहालमा मन्दिर बनाई विराजमान गराईएको हो । यही देवतालाई आनन्दायी लोकेश्वर भनि मानि आएको हो ।

यस देवतालाई पाएको बेलामा माथि हेरेकोले (चोभाय गरेको) माथि देखाएकोले चोभा चः भन्ने गरेको भन्छन् भने च्वे (माथि) बहालमा रहेको देवता भएकोले चोबाहाः चोः भन्ने गरेकोमा अपभ्रंस भई चोभा चोः हुन गएको पनि भन्ने गरेका छन् । यसैको नामबाट हाल चोभार नामाकरण भइरहेको छ ।

प्रत्येक साल चैत शुक्ल प्रतिपदाको दिन दिउँसो साईतमा आदिनाथ नुहाउने (चोभाःन्हव) भनि मन्दिर वहाल बाहिर पूर्वतिरको दबलीमा ल्याई चार कुनाबाट चारजना पुजारीले घडाबाट चोखो पानीले नुहाइदिने गरिन्छ । त्यहाँबाट मन्दिरको पूर्वतिर रहेको मण्डपमा राखिने गर्दछन् । आजभोलि सुरक्षाको दृष्टिकोणले भनि मन्दिर भित्रै राखिने गर्दै आइरहेको छ । यसै चैत शुक्ल अष्टमीका दिन विहान सुरुमा पाएको स्थान त्रिवेणी तीर्थ, प्रभातीय तीर्थमा पुजारीहरूले खोलाबाट बगिआएको भेटाएको रूपमा खोलाबाट बगाएको फुल कलशमा राखी ल्याई त्यही निर्मित डबलीमा राखी सबै दर्शनार्थीहरूलाई दर्शन र पूजा गराउने गर्दछन् । त्यसैदिन साँझ ३-४ बजेतिर बाजागाजाका साथ माथि बहालमा लागि मन्दिरको बहालभित्रको पूर्वतिरको दबलीमा कलश र मूर्ति राखी जन्म देखि बुढाबुढी पासनीसम्मको कर्म क्रिया गराई पुनः मन्दिरभित्र राखिने गर्दछ ।

यो पर्वलाई चोभार वासीहरूले स्थानीय जात्राका रूपमा पाहुना बोलाई भोज गराई मनाउने गर्दछन् ।

स्वास्थ्यवर्दक

यो स्थान उपत्यकाको दृष्यावलोकनको लागि र विहान घुमफिर गर्नको लागि एक अनुकूल वातावरण भएको स्थान हो । धेरै पहिलेदेखि यो स्थानमा निरोगी र स्वस्थ बन्नको लागि विहान सबैरे देवता दर्शन गर्न आउने चलन चलि आइरहेको छ ।

सूर्य उडाउनु पूर्व विहानी हावा अमृतमय हुने र यसै हावामा हिँडडुल गर्दा निरोगी, स्वस्थ र शरीरको स्फूर्ति बढ्ने हुन्छ । आज भोलि यसलाई मनन गरी धेरै मानिसहरू विहान हिँडडुल (मनिर्ड वाक) गर्ने गरी आएका छन् ।

यस स्थान उकालो

चढनुपर्ने हुँदा स्वासप्रस्वास बढ्ने र विहानी हावा (अक्सिजन) बढी प्राप्त गर्ने हुँदा शरीरलाई धेरै फाइदा हुने गरिएको छ । यसैकारण आज भोली साना, ठूला, उमेर छिपेका समेतले वर्षभरि नै यस आनन्दायी लोकेश्वर दर्शन गरी आफूलाई स्वस्थ र स्फूर्त बनाई

आइरहेका छन् ।

कार्तिक मेला

वर्षभरिमा दुईपटक

अठारौं विविध....

पनि जन्मसिद्ध नागरिक सरह राजनीतिक र आर्थिक अधिकार दिए आज नेपालका धनीमानीहरूमा गनिनेहरू सबै नाँगले पसलेमा परिणत हुने बताउनुभयो ।

उहाँले कृत्रिम नागरिकताधारीलाई देशका मुख्य-मुख्य पदमा बस्ने गरी संविधान संशोधन भए त्यस्तो कदम देशघाती हुनेमा जोड दिनुभयो । अध्यक्ष रोहितले विकास निर्माणका कामसँगै मूलतः देशको सार्वभौमिकता रक्षामा ध्यान दिनुपर्नेमा प्रकाश पार्दै भन्नुभयो, 'देश नै रहेन भने हामीले गरेका विकास निर्माणको के अर्थ रहन्छ र ?'

खानै नपाएका गरीब जनतासँग कर थोपर्नु गलत हुने भन्दै उहाँले कम्युनिष्ट सरकारले मनग्य उत्पादन गरेर वस्तुको मूल्य कम गरी जनतालाई सस्तो मूल्यमा वस्तु र सेवा दिने आर्थिक सिद्धान्तबारे चर्चा गर्नुभयो । 'पूँजीपति वर्ग सबै जनतामाथि कर लगाउने पक्षमा उभिने गर्छन् भने कम्युनिष्टहरू धनीहरूमाथि कर लगाउने र गरीब जनतालाई सेवा दिने पक्षमा उभिने गर्दछ,' उहाँले भन्नुभयो ।

उहाँले विगत २५ वर्षदेखि नेमकिपाले संसदभित्र लगातार देशको सार्वभौमिकता रक्षा र व्यापक कामदार जनताको पक्षमा संघर्ष गरिरहेको स्मरण गर्नुभयो ।

नेमकिपाका केन्द्रीय सचिव सुनिल प्रजापतिले

अर्जुन महर्जन, सहिदपथ, पाँगा

मनमोहक वातावरण हुन्छ । कार्तिक महिनाको हावापानी पनि धेरै मनमोहक वातावरण भएको हुन्छ । यसै समयमा यस आनन्दायी

एक महिनाको मेला लाग्दछ ।

विशेष यस समयमा चञ्चल मन भएको उमेरदार मानिसहरू धेरै आउने गर्दछ । यसै भेटघाटबाट धेरैको घरजम भएको पनि सुनिन्छ ।

यस महिनाको अन्तिम पाँच दिन व्रत बस्ने पनि चलन छ । यसलाई नेवारीमा माय अर्षे व्रत बस्ने भन्दछन् । यसमा धर्म गर्ने विचारले र कोही आइमाईहरूको घर व्यवहार भिन्न नसकि माइत बसी रहनुपर्ने अवस्था आइरहेकाहरू पनि यस व्रतमा भाग लिने गर्दछन् । यहाँ व्रत बस्न आउनेहरूले घरमा खबर नगरी आउनुपर्ने चलन छ ।

व्रतको ५ दिन फरक फरक पानी मुहानमा नुहाउने, पुजारी र रेखदेख गर्नेले दिएको पानी बाहेक अरु केही खान हुँदैन । एकादशीबाट शुरू भई पूर्णिमासम्म पाँच दिन पुरा गरी भोलिपल्ट छैठौं दिन नव वर्षको उपलक्ष्यमा नेवारहरूले सगुन लिने म्हःपुजामा जसरी मण्डप बनाई पुजा गरिन्छ, त्यसरी नै बिमीरो राखी सगुन दिने चलन छ । त्यसमा आईमाईको लोग्नेको घरतर्फबाट व्रत उठाउन आएमा म्हःपुजाको दिन श्रीमानको पुजा गर्न नपाएकोमा यो दिन पुजा सम्पन्न गरी घर फर्कन्छ । श्रीमानको तर्फबाट पुजामा सम्मिलित हुन

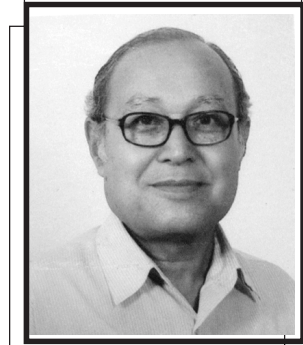
थियो ।

सम्मेलनमा आयोजना गरिएको कविता प्रतियोगितामा विकल प्रजापति प्रथम, बसन्त नकमी द्वितीय, चण्डिका सुवेदी तृतीय र सजया राजबहाक सान्त्वना हुनुभएको थियो ।

कीर्तिपुरमा साहित्य सम्मेलन

प्याखँ दवु किपूको आयोजनामा शनिबार कविता महोत्सव सम्पन्न भयो ।

नेपाल सम्बत् १९३७ को

नआएकाहरूको उक्त पुजाको सगुन विमिरोलाई पुजारी (पान्जु)हरूले मन्दिरमा मिलाई राखी छोडेको हुन्छ । पछि कुरा मिलेमा पुजारीहरूले अरुसँग विवाह गरी दिन पाउने हुन्छ र विवाह गरिदिन्छ । करिव ४०-४५ वर्ष पहिले कीर्तिपुरका आईमाईलाई यस्तै तरिकाले चोभारमा विवाह गरिदिएको छ भन्ने सुन्नमा आएको छ ।

अन्य धर्मावलम्बीहरू व्रत बस्छन् र पुरा भएपछि आफ्नै किसिमले पुजा गरी घर फर्कन्छन् । यसरी विभिन्न थरिले व्रत बसी यस भेगका अन्यले पुजा आज गरी भोजन गरी कार्तिक मेला सम्पन्न गर्दछन् । शरीरलाई स्वस्थ र स्फूर्ति दिने अनुकूल वातावरण भएको स्थानको श्री आनन्दायी लोकेश्वरको दर्शन गरी विहानको घुमफिरबाट हामी पनि निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार गरी निरोगी र स्वस्थ बनौं । आनन्दायी लोकेश्वरबाट हामी सबै निरोगी, स्वस्थ र स्फूर्ति बनाई आरामले जीवनयापन गर्ने वरदान पाउँ ।

वडा नं. १७ र १ बास्केटबल च्याम्पियन

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर नगरपालिका र कीर्तिपुर बास्केटबल एकेडेमीको संयुक्त आयोजनामा भएको कीर्तिपुर नगरव्यापी वडा स्तरीय पुरुष/महिला बास्केटबल प्रतियोगिता कार्तिक १५ गते सम्पन्न भयो ।

पुरुषतर्फ वडा नं. १७ र महिलातर्फ वडा नं. १ बास्केटबल च्याम्पियन बन्न सफल भएका थियो ।

पुरुषतर्फको फाइनल

खेलमा वडा नं. १७ ले ३ लाई ६२-५० र महिलातर्फको फाइनलमा वडा नं. १ ले ७ लाई १०-५ स्कोरले पराजित गरेको थियो ।

विजयी खेलाडीहरूलाई प्रमुख अतिथि सांसद राजेन्द्र कुमार केसीले ट्रफी, प्रमाणपत्र वितरण गर्नुभएको थियो ।

महिला उत्कृष्ट खेलाडीमा वडा नं. १ का उरुषा महर्जन र पुरुषमा वडा नं. १७ का सिद्धार्थ महर्जन घोषित भएका थिए ।

महाभियोग प्रस्ताव संविधान संशोधनमा रोकिंदै

— प्रज्वल

एमाले र एमाओवादी केन्द्रको अख्तियार प्रमुख लोकमानसिंह काकीविरूद्धको महाभियोग प्रस्ताव भारत अनुकूल संविधान संशोधनको लागि नै भएको पुष्टि हुँदैछ। औचित्य पुष्टि नभएसम्म संविधान संशोधनमा समर्थन नगर्ने बताउँदै आएको एमालेले महाभियोग प्रस्तावमा नेकाको समर्थन पाउन संविधान संशोधनमा लचकता देखाएको छ। कार्तिक १० गतेको नेका र एमाओवादी केन्द्रसँगको बैठकमा एमालेले महाभियोग प्रस्ताव संविधान संशोधन प्रस्तावसँगै अघि बढाउन सहमत थियो। संविधान संशोधनमा एमालेको सहमतिपछि नेका र माओवादी केन्द्रले कार्तिक १३ र १४ गते मधेसी मोर्चा र संघीय गठबन्धनसँग कार्तिक मसान्तभित्र संविधान संशोधन प्रस्ताव संसदमा दर्ता गर्ने बताए।

भारत नेपालका हरेक प्रधानमन्त्रीलाई आफ्नो अनुकूल काम गराई छाड्छन्। भारतले २०७२ माघ ९ गते एमालेका प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई जनसंख्याअनुसार निर्वाचन क्षेत्र

घोषणा गर्ने र समानुपातिक समावेशी गर्ने विषय समावेश गराई संविधान संशोधन गराएको थियो। अहिले भारत माओवादी केन्द्रका प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई प्रदेश सीमाङ्कन, नागरिकता, भाषा र राष्ट्रिय सभामा हेरफेर गराई संविधान संशोधन गराउँदै छ। भारत नेपालको तराई एक वा दुई प्रदेश बनाउने, कृत्रिम नेपाली नागरिकलाई वंशजको अधिकार दिने, हिन्दी भाषा नेपालको सरकारी कामकाजको भाषा बनाउने र राष्ट्रियसभामा पनि जनसंख्याअनुसार प्रतिनिधि गराउने प्रावधान राखी संविधान संशोधन गराउन चाहन्छ। यसकारण भारतले नेपालको संविधानलाई स्वागत गरेको छैन र संविधान संशोधनको प्रयासलाई मात्र स्वागत गर्दैछ।

माओवादी केन्द्रका प्रधानमन्त्री प्रचण्डले नेका र एमालेको समर्थनमा कार्तिक १४ गते मधेसी मोर्चा र संघीय गठबन्धनको बैठकमा प्रदेश नं. ५ मा नवलपरासीदेखि बर्दियासम्म तराई भू-भागमात्र बनाउने प्रस्ताव गरे। यो प्रस्ताव

पारित भए प्रदेश नं. २ र ५ मा पहाडसँग जोडिएको तराई भू-भागमात्र हुनेछ। नागरिकता अन्तरिम संविधानअनुसार गर्ने प्रधानमन्त्री प्रचण्डको प्रस्ताव थियो। अन्तरिम विधानअनुसार भारतले हिन्दी भाषालाई नेपालको सरकारी मान्यतामा राख्नुपर्ने दबाबलाई प्रधानमन्त्री प्रचण्डले भाषा आयोगको सुझाव संविधानको अनुसूचीमा राख्ने प्रस्ताव गरे। प्रत्येक प्रदेशबाट ८-८ जना सदस्य चुनिने हालको संवैधानिक व्यवस्थाले प्रधानमन्त्री प्रचण्डले प्रत्येक प्रदेशबाट ३-३ जना र बाँकी जनसंख्याअनुसार चुनिने प्रस्ताव गरे। यसले पहाड र हिमाली प्रदेशबाट राष्ट्रिय सभामा सदस्य घट्नेछ। एक एक गरी भारतले संविधान संशोधन गराउँदै अन्ततः देश नै खाने भारतको नियत हो। भारतीय गुप्तचर संस्था 'रअ' का पूर्वअधिकारी आर.के. यादवले 'मिसन रअ' पुस्तकमा सन् १९७५ मा सिक्किम खाएकै बेला नेपालको तराई अलग गरी भारतमा गाभ्ने योजना राखेको स्पष्ट गरेबाट भारतको नियत बुझ्न सकिन्छ। भारतले

महाभियोगमा नेकाको पनि समर्थन दिलाउने पासा प्याकेर एमालेलाई पहिला संविधान संशोधन गराउँदै छ। भारतले अख्तियार प्रमुख काकीलाई राजीनामा गराउने र अब गठन हुने नेका सभापति शेरबहादुर देउवाको सरकारमा कुनै राजनीतिक नियुक्ति दिने सम्भावना छ। महाभियोग प्रस्तावमा फसिसकेको एमाले यसबारे कतिको सचेत छ अब पुष्टि हुँदै आउनेछ।

कार्तिक १२ गते मधेसी मोर्चाका एक नेताले भारतीय राष्ट्रपति प्रणव मुखर्जीको कार्तिक १७ गतेदेखिको नेपाल भ्रमणमा संविधान संशोधनको प्रसङ्ग उठ्ने भारतको विदेश मन्त्रालयले जनाएपछि एमालेसमेत संविधान संशोधनमा सहमत भएको आशङ्का गरे। यसबारे नेपाल-भुटान हेर्ने भारतीय विदेश मन्त्रालयका महासचिव सधाकर दलेलाले शुक्रबार नयाँ दिल्लीको पत्रकार सम्मेलनमा राष्ट्रपति मुखर्जीको नेपाल भ्रमणका बेला संविधान संशोधनलगायत विषयमा छलफल हुने बताए। दलेलाले थप पुष्टि गर्दै भने- नेपालबाट भएका

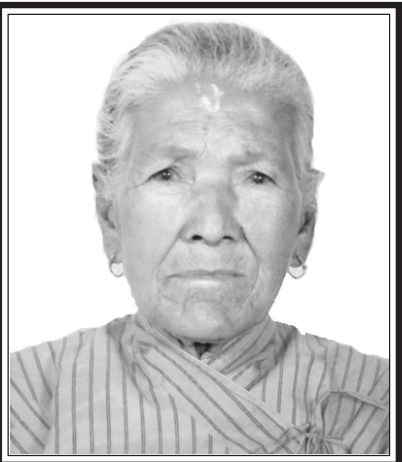
उच्चस्तरीय राजनीतिक भ्रमणमा सबै पक्षलाई समेट्न संविधान संशोधन गर्ने प्राथमिकतामा रहेको बताइएको छ। भारतले त्यसलाई स्वागत गरेको छ। उहाँ (मुखर्जी) ले औपचारिक भेटमात्र गर्नुहुने छैन, सबैसँग सबै विषय छलफल गर्नुहुनेछ।' (नागरिक दैनिक, २०७३ कार्तिक ११ गते) भारतीय राष्ट्रपतिले नेपालको संविधान संशोधनबारे छलफल गर्नु नेपालको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप नै हो। यसको नेपाली जनताले विरोध गर्नेपर्छ।

अहिलेको एमाले र माओवादी केन्द्रले ल्याएको महाभियोग प्रस्ताव नेकाको समर्थनविना पारित नहुने तथा नेका र माओवादी केन्द्रले ल्याउन लागेको संविधान संशोधन एमालेविना पारित नहुने नेपालको अवस्था हो। नेका र माओवादी केन्द्रले संविधानको सर्वस्वीकार्यता फराकिलो पार्न संविधान संशोधन प्रस्ताव ल्याउने बताए पनि भारतको मार्गचित्रअनुसार हुनेछ भने सरकारमा गएका नेताहरूलाई भ्रष्टाचारको आरोपमा जेल हाल्न खोजेका अख्तियार प्रमुख काकीलाई

महाभियोग प्रस्ताव पनि भारतले ती नेताहरूलाई खेलाउने नै हुनेछ। भारतको चाप्लुसी गर्न नै नेका माओवादी सरकारले भारतीय राष्ट्रपति मुखर्जी नेपाल आउने दिन कार्तिक १७ गते सार्वजनिक बिदा घोषणा गरेको हो।

नेका, एमाले र माओवादी केन्द्रका नेता, प्रधानमन्त्री र मन्त्रीहरूले भारतीय शासक वर्गसँग भारतबाट भएको नेपालको ७१ ठाउँमा ६० हजार हेक्टरभन्दा बढी भूभाग अतिक्रमण फिर्ता लिने, नेपाल-भारतको ५९९४ सीमा स्तम्भमध्ये भारतले ११ सय भन्दा बढी सीमा स्तम्भ उखेले र नेपालतर्फ सारेको पुनःयथास्थानमा राख्ने, नेपालको सप्तरीदेखि बाँकेसम्म तराई डुबानमा पर्ने गरी भारतले दशगञ्जा र नेपाली भूमि नै डुबानमा पर्ने गरी बनाएका बाँध र तटबन्ध भत्काउने, सिमानामा नेपालीमाथि लुटपिट रोक्ने, सीमा तस्करी रोक्ने, नेपाली चेलीबेटी भारततर्फ बेचबिखन रोक्ने, सन् १९५० लगायतका असमान सन्धि सम्झौता खारेज गर्नेबारे छलफल गर्नु आवश्यक छ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म:
वि.सं. १९८२

स्वर्गारोहण:
वि.सं. २०७३/०७/१६

स्व. हिरामाया महर्जन

यस विद्यालयका भू.पू. विद्यार्थी श्री सीताराम महर्जनका ममतामयी आमा **श्रीमती हिरामाया महर्जन** को ८१ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोमा दुःख व्यक्त गर्दै मृतकप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं।

यस दुःखद् घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनले धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

जनसेवा माध्यामिक विद्यालय
एसएलसी २०४० व्याच परिवार

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म:
वि.सं. १९९४

स्वर्गारोहण:
वि.सं. २०७३/०७/०९

स्व. बमनी महर्जन

यस विद्या गुठीका सदस्यद्वय तुलसीमान महर्जन र नजरमान महर्जनका ममतामयी आमा **श्रीमती बमनी महर्जन** को ७५ वर्षको उमेरमा आकस्मिक निधन भएको १२ औं दिनको पुन्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं।

यस दुःखद् घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनमा धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं।

सहिदपथ विद्या गुठी
परिवार

साहित्य स्तम्भ

चिनाखैं

- शिवप्रसाद श्रेष्ठ
थानकोट

लोकतान्त्रि गणतन्त्रया दुने

जिमिथाय् त्वालय् छगू फल्चाय् मां व मचा दु,
सुखलिं फाया: देनिइ इमि नय्गु छुं मरु ।
मचाया मिखा तुं थें च्वं,
वहे मचा लुकू छिना फवना न: जुई वं ।

मफूम्ह मचां धाल छन्हू नयेमाल य:मां !
प्लाथय् छुहे मन्त जिला सिहे सिइन गना ।
मचायागु वेदनां मांम्ह भव्यदु थासय् यन
नया: च्वपि दक्कसित: त्वलें स्वया: च्वन ।

दक्क सिनं नया च्वन मुसु मुसु न्हिला:,
आपा: सिनं वां छ्वल द्वें द्वें चिक कया: ।
भव्य न:पिं दु गुलि गुलि इमित: नकि मधा:,
हत्तु हका छ्वल भन- मचा च्वन खया: ।

हरे, शिव !! व मचाया कर्म गज:गु धया,
ल्होया त:गु चिप मुना नल मचां कया: ।
चिपगालय् च्वंगु बजि मुना हल कया:,
फल्चाय् वया: स्वल मांम्ह छु छु दुथें धया: ।

मुना ह:गु चिपबजि वात्तु मतु वाला:
मां व मचां नया: च्वन सवा: सवा: कया: ।
भनीगु देयसय् गणतन्त्र वल खनी धया:,
लस्ताया च्वन सकलें मचां न:गु स्वया: ।

फोटो फिचर

नेपाल सम्बत् १९३७ नयाँ वर्षमा पाँगामा विष्णुदेवी महिला समूह, नमख्वा र
कीर्तिपुरमा कुतिसा धिमे दाफा खल:द्वारा निकालिएका
शुभकामना च्यालीका भलकहरु:

हार्दिक बधाई

यस नयाँबजार क्लवका भू.पू. अध्यक्ष हालका कार्यकारी सदस्य
तथा नयाँबजार बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. का
लेखा समितिको संयोजक **श्री दिपेन्द्र आचार्य**
नेपाल सरकार मन्त्री परिषद्बाट 'घरेलु तथा साना उद्योग
विकास समिति'को अध्यक्ष पदमा नियुक्त हुन भएकोमा
हार्दिक बधाई व्यक्त गर्दछौं ।
साथै उहाँको कार्यकाल सफलताको शुभकामना प्रकट गर्दछौं ।

नयाँबजार क्लव तथा
नयाँबजार बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
परिवार

चोभार.....

हालसम्म १ करोड समुदायको तर्फबाट खर्च भैरहेको र नपुग रकमलाई प्रभावकारी ढंगले संकलन गर्न प्रचारप्रसार र विद्वान बौद्ध गुरुहरुबाट पूजा गरी स्थापनाको कार्य थाल्न लागेको जनाएको छ ।

पत्रकार सम्मेलनमा आयोजक समितिका कोषाध्यक्ष एवं प्रतिमा निर्माणका संयोजक सुजिन्द्र महर्जनलगायतले पत्रकारको जिज्ञासा प्रस्ट पार्नुभएको थियो ।

विश्व शान्ति पूजा कार्तिक २३ गतेसम्म हुनेछ ।

नेक्रायुसंघ.....

युवाहरुले आफ्नो गाउँ-ठाउँ र जिल्लामै बसेर संघर्ष गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै उहाँले वैदेशिक रोजगार र विदेश पलायनले गाउँबस्ती युवाविहीन भएको बताउनुभयो ।

सभापतिको आसनबाट नेपाल क्रान्तिकारी युवा संघका केन्द्रीय अध्यक्ष प्रकाश थुसाले सरकारका युवा हितका कार्यक्रम भ्रम फैलाउनका निम्ति मात्र भएको

बताउँदै आजसम्मका सरकारहरुको नवउदारवादी अर्थनीतिका कारण देशको अर्थतन्त्र ध्वस्त हुनुका साथै युवाहरुको विदेश पलायन बढेको हो भन्नुभयो ।

शासक दलका नेताहरुको कातरता र दलाल प्रवृत्तिका कारण देशको सार्वभौमिकता र भू-अखण्डता कमजोर हुँदै गएको प्रष्ट पाउँदै उहाँले भारतीय विस्तारवादको हस्तक्षेप र नेपालको भूमि अतिक्रमणविरुद्ध जनसंघर्ष जरुरी भएको बताउनुभयो ।

नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य एवं नेक्रायुसंघका केन्द्रीय सल्लाहकार जग्यबहादुर शाहीको उपस्थिति रहेको भेलामा संघका केन्द्रीय सदस्यहरु रणबहादुर रोकाया र डबलबहादुर कठायतले पनि बोल्नुभएको थियो ।

प्रदेश भेलाले रणबहादुर रोकायाको अध्यक्षतामा ९ सदस्यीय नेक्रायुसंघ ६ नम्बर प्रदेश समिति गठन गर्‍यो । नेक्रायुसंघको विधानअनुसार ६ जना सदस्यपछि मनोनित गरिने बताइएको छ ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्मः
वि.सं. १९८७

स्व. रत्नमाया महर्जन

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०७३/७/१५

यस पत्रिकाका सहयोगी एवं शुभचिन्तक श्री श्रीकृष्ण महर्जनका ममतामयी आमा श्रीमती रत्नमाया महर्जन को ८६ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

सहिद साप्ताहिक परिवार

कर्मचारी आवश्यकता

यस खड्ग भवानी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को लागि एक लेखा सहायक पदको कर्मचारी आवश्यक भएको हुँदा पूर्व प्रकाशित सूचना अनुसार पर्याप्त आवेदन प्राप्त नभएकोले तपशील योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकहरुबाट पुनःआवेदन आह्वान गरिएको छ ।

योग्यताः न्यूनतम दशजोड दुई उतीर्ण

ग्राह्यताः सहकारीमा काम गरेको र स्कुटी/मोटरसाइकलको लाइशन प्राप्त

आवश्यक कागजात : १. नागरिकता प्रमाणपत्र प्रतिलिपि । २. शैक्षिक प्रमाणपत्र प्रतिलिपि । ३. अनुभव प्रमाणपत्र प्रतिलिपि ।

सेवा किसिमः करार सेवा । तलवः वार्षिकद्वारा तय हुनेछ ।

आवेदन दिने अन्तिम मितिः २०७३ कार्तिक २६ गते अपरान्ह ०८:०० बजेसम्म ।

सम्पर्क मितिः २०७३ कार्तिक २८ गते अपरान्ह ०३:०० बजे ।

परीक्षाः अन्तरवार्ता ।

खड्ग भवानी वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

कीर्तिपुर - ३, लोकतान्त्रिकचोक

फोन नं.: ८३३६८५४

कसरी हुन्छ मिर्गौलामा पत्थरी ?

मिर्गौलाको मुख्य काम रगतलाई फिल्टर गरी सफा गर्ने र विकार वस्तुलाई पिसाबबाट बाहिर फ्याँक्ने हो । यो क्रममा यदि फिल्टर भएको वस्तुको मात्रा बढ्न गए वा फिल्टर भएर गैसकेपछि पिसाबको वहाबमा कुनै किसिमको अवरोध आएमा वा शरीरभित्रको मेटाबोलिजममा समस्या भएमा पत्थरी हुन सक्छ । कतिपय अवस्थामा पत्थरीको समस्या जन्मजात पनि हुन्छ । वंशाणुगत युरिक एसिड र अक्जालेटको मेटाबोलिजममा गडबड भयो भने पनि मिर्गौलामा पत्थरी हुने सम्भावना बढी हुन्छ । जन्मजात समस्या भएकामा शरीरले खाएको तत्वबाट निस्कने विकार वस्तुको मात्रा धेरै हुन्छ र पत्थरी बन्न जान्छ । संक्रमणका कारण क्षयरोग भयो भने मिर्गौलामा पत्थरी बन्ने प्रकृया सुरु हुन्छ । साना साना कण जम्मा भएर पिसाबमा भएको नुनको तत्व जम्मा भएर ढुंगा बन्न थाल्छ । यसबाहेक हाम्रो खानपानको प्रकृयाबाट पनि पत्थरी हुन सक्छ । बदाम, गेडागुडी, गोलभेंडाजस्ता खानेकुराका कारण युरिक एसिड पत्थरी हुन्छ । साधारणतया मिर्गौलामा क्याल्सियम, अक्जालेट र युरिक एसिड पत्थरी भएको पाईन्छ । क्याल्सियम, फस्फोरसजस्ता तत्वहरु मानिसलाई आवश्यक भएपनि पत्थरी बन्ने प्रवृत्तिका कारण यिनले शरीरलाई नकारात्मक प्रभाव पार्छन् । हामीले दैनिक खाएको खानाबाट नै पत्थरी बनिरहेको हुन सक्छ । ढुंगा खाएर नै पत्थरी हुने होइन । धेरै बिरामीले ढुंगा खाएर नै पत्थरी बनेको भनेर सोच्ने गरेको पाईन्छ, तर यसो होइन ।

हामीले खाएको खाना पचिसकेपछि उत्पन्न हुने बाइप्रोडक्ट के निस्कन्छ, त्यसको घनत्व हेरी ढुंगा बन्न सक्छ । प्रायः बिरामीले के खाँदा पत्थरी

पाँगा र कीर्तिपुरमा..... महिला समूहका अध्यक्ष सत्यमाया महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा आगामी वर्ष ने.सं. ११३८ को लागि लुनिभा मिसा पुचः धुसीलाई शंखधर साख्वा हस्तान्तरण गरेको थियो । कीर्तिपुरमा पनि यस वर्ष कृतिसाः धिमे खलःको आयोजनामा

पाँगा र कीर्तिपुरमा.....

महिला समूहका अध्यक्ष सत्यमाया महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा आगामी वर्ष ने.सं. ११३८ को लागि लुनिभा मिसा पुचः धुसीलाई शंखधर साख्वा हस्तान्तरण गरेको थियो ।

कीर्तिपुरमा पनि यस वर्ष कृतिसाः धिमे खलःको आयोजनामा

हुन्छ भन्ने प्रश्न गरेको पाईन्छ । हामीले खाएको सबै खानेकुराबाट पत्थरी बन्ने संभावना हुन्छ । पत्थरी नहोस् भन्नका लागि के-कस्तो गडबडी छ भन्ने कुरा पहिला थाहा पाउन जरुरी छ । जस्तै क्याल्सियमको कारण पत्थरी भएको छ भने क्याल्सियमजन्य तत्व कम गर्नु पर्छ । क्याल्सियमको मात्रा, युरिक एसिड, फस्फोरस, अक्जालेट, थाईराइड, प्याराथाइराइडको अवस्था कस्तो छ कारण हेरेर मात्र त्यो अनुसारको खानामा परहेज गर्नुपर्छ । मलाई पत्थरी भयो भनेर खाना बार्ने होइन । पत्थरी हुनका लागि सबभन्दा निरोधक भनेको नियमित पानी पिउनु नै हो । तर पानी पिउने भन्दैमा एकैपटक धेरै होइन प्रत्येक घण्टामा थोरै थोरै गरी पिउनु पर्छ । दिनमा एक गिलास कागती पानी पिउन सकेमा पनि पत्थरी हुनबाट बच्न सकिन्छ ।

लक्षणः

- दायाँ बाँया कोखा दुख्नु
- कोखाको दुखाई जाँघतिर सर्नु
- छिटो छिटो पिसाब लान
- पिसाबले पोलेको जस्तो हुनु
- पिसाब बाक्लो तथा रातो हुनु
- ज्वरो आउने
- बान्ता आउला जस्तो हुने
- पिसाबमा रगत देखिने जोर्नी दुख्ने

यी लक्षण नदेखिएमा पनि पत्थरी हुनसक्छ । सामान्य व्यक्तिलाई सिटी स्क्यान गर्दा पनि पत्थरी भएको भेटिन्छ । पत्थरी भएर शरीरभित्र असर गरिरहेको हुन्छ तर बाहिरी रूपमा

कहिलेकाँही थाहा हुँदैन । पत्थरी भएको सामान्य पिसाब र अल्ट्रासाउण्ड जाँच गरेर थाहा पाउन सकिन्छ । भिडियो एक्सरे गर्दा पानी टन्न खाएर पिसाबको थैली भरिएको अवस्थामा गर्नु राम्रो हुन्छ । भिडियो एक्सरेबाट मात्र शतप्रतिशत पत्थरी छुट्टाउन सकिन्छ भन्ने छैन । लक्षणअनुसार सिटी स्क्यान पनि गर्नुपर्ने हुन्छ । तर यो महँगो प्रविधि भएको हुँदा सबैको पहुँच नहुन पनि सक्छ ।

उपचार साधारणतया ५ मिलिमिटर अर्थात् मासको दाना आकारको पत्थर छ भने पानी तथा भोलपदार्थ बढी सेवन गर्दा र नियमित अभ्यास गर्दा आफै निस्कन सक्छ । तर पत्थर मिर्गौलाको कुन कोठामा बसेको छ, प्रकृति कस्तो छ, निस्कने बाटो कस्तो छ त्यसमा भर पर्छ । यसरी निस्कने पत्थरलाई प्रयोगशालामा जाँच गरी कुन प्रकारको हो पहिचान गर्नुपर्छ । पत्थरी भैसकेपछि सबैभन्दा पहिला त्यसले गरेको असरमै ध्यान दिनुपर्छ । त्यसले मिर्गौलालाई असर गरेको छ भने इमरजेन्सी उपचार गर्नुपर्ने हुन्छ किनभने त्यसले मिर्गौलालाई कालान्तरमा काम नगर्ने बनाउन सक्छ । यदि मिर्गौलालाई असर गरेको छैन भने, तल्लो कोठामा बसेको छ छने, केही समय कुरेर पनि उपचार गर्न सकिन्छ ।

पत्थरको प्रकृति हेरेर विभिन्न उपचार प्रकृया अपनाउनुपर्छ । सामान्य २ सेन्टिमिटरसम्मको पत्थरलाई २

देखि ३ सेसनमा बाहिरबाट एउटा रेजले फुटाएर धरलो पारी (लिथोट्रप्स) निकाल्न सकिन्छ । यसका लागि बिरामीलाई बेहोस नपारी २ घण्टामा निकालिन्छ । यो प्रकृयाबाट पत्थर फुट्छ भन्ने ग्यारेन्टी हुँदैन । फुटिसकेपछि पनि दुख्ने, पिसाबमा रगत जाने हुन्छ । उच्च रक्तचाप, रगत जाने समस्यामा वा मिर्गौला अन्यत्र बसेको अवस्थामा यो विधि अपनाउन सकिँदैन । २ सेन्टिमिटरभन्दा ठूलो पत्थरी भएमा पिसीएनएल प्रविधि अपनाउन सकिन्छ । मिर्गौलाको पत्थरीलाई फोक्स गरेर एउटा सानो सुइरोले सानो प्वाल पारेर विस्तारै ठूलो बनाउँदै कलम छिर्ने प्वाल बनाइ त्यसबाट मेसीनभित्र छिराइ पत्थरलाई टुक्रा पारी वास गरी बाहिर निकालिन्छ । यो प्रविधिद्वारा पत्थर पूर्णरूपमा बाहिर निकालिन्छ । त्यसैगरी मुत्र नलीबाट गएर मिर्गौलाको पत्थरलाई लेजरले धुलो बनाई निकाल्न सकिन्छ । यो मर्भौला खालको पत्थरीका लागि बढी प्रभावकारी मानिन्छ । तर, यो प्रविधि महँगो त छुँदैछ, इन्फेक्सन हुने सम्भावना पनि हुन्छ । पत्थरी निकालियो अब म ठिक छु भनेर बस्नु हुँदैन । यसरी निकालिएको पत्थरी जाँच गरी कुन प्रकारको हो पहिचान गरी त्यसैअनुसार खानपानमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने हुन्छ । खानपानमा ध्यान दिन सकिएन भने पुनः पत्थरी बन्ने सम्भावना हुन्छ ।

- स्वास्थ्य खबरपत्रिका

नयाँ वर्ष ११३७ धुमधामले मनाइयो ।

कृतिसामा स्वागत गरी शुभारम्भ भएको प्रभातफेरीमा टोलका नाइके मंगल मानन्धरले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभएको थियो ।

कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.को १६औं वार्षिक साधारण सभा बारे सूचना

यस सहकारी संस्थाको सञ्चालक समितिको मिति २०७३/०७/०१ गते बसेको बैठकको निर्णयानुसार यस संस्थाको १६ औं वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा निम्न बिषयहरु उपर छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएकोले शेयर सदस्य महानुभावहरुलाई उपस्थितिका लागि हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

छलफलका विषयहरु:-

- १) सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन ।
- २) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०७२/०७३ को वासलात, नाफा नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरण उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।
- ३) आ.व. २०७३/०७४ को हिसाब लेखापरीक्षण गर्न लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक तोक्ने ।
- ४) लेखा समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।
- ५) १६ औं वार्षिक साधारण सभाको निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न शेयर सदस्यहरु र सञ्चालक समितिको तर्फबाट एक/एक जना प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने ।
- ६) विविध ।

सभा बस्ने:-

मिति: २०७३ कार्तिक २० गते शनिबार ।

समय: बिहान ११:३० बजे ।

स्थान: पाँगा पार्टी भेन्जु, की.न.पा-५, पाँगा ।

सचिव

कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.

नयाँबजार, कीर्तिपुर, फोन नं. ८३३०६०५, ८३३५५५१